

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

IV. Hiacynthus Bobo cùm auctoritate legationis translationem cujusdam
Episcopi peregisset, castigatus est ab Alexandro III. ut docet Innocentius
III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

Pontifices agrè habebat. Romana Ecclesia non solet neque vult decretis suis patenter obviare. Bona fama valde necessaria est Ecclesie Romana. Eadem, licet aliqua interdum toleret, nunquam à concordia canonice traditionis discedit. Ob res tamen à Legatis perpetrata gestas penitus aliquando Summos Pontifices quòd amplissimam potestatem concessissent Legatis.

II. Cum Gualdus Ostiensis Episcopus nonnulla præter fas jusque præsumpisset in Gallia, commovit ea res Gregori VII. animum, qui omnino ita hanc causam exaggerat ut planè appareat penitus illum quòd ista à Legato acta fuissent.

III. Richardus Abbas Massiliensis, qui legatione Hispanica abusus insolenter erat, tandem revocandus fuit. Contigit istud sub Urbano secundo.

IV. Hiacyntus Bobo cum auctoritate legationis translationem cujusdam Episcopi peregrisset, castigatus est ab Alexandro III. ut docet Innocentius III.

V. Et hunc quoque Innocentium penitus dubium non est quòd Cencium Legatum in Siciliam misisset. Colligitur istud ex epistola ab eo scripta ad Legatum.

VI. Conradus Marpurgicus Legatus in Germania constitutus adversus novos quosdam hereticos, ferro flammâque grassatus, multos nimis præcipui sententia damnavit, ut scribit Godefridus.

VII. Istud ipsum probatur ex epistola Archiepiscopi Moguntini & fratris Bernardi. Docet autem Alberticus Gregorium, his audis, penitus esse quòd tantam potestatem Conrado permisit unde talis confusio emerit.

VIII. Eidem Gregorio necessarium fuit revocare ex Anglia Ottonem Legatum, ob motus occasione Legati exortos in ea regione.

IN FELICES illi eventus quos in superioribus capitibus enarravimus, & mala fama Legatorum, quæ sedem apostolicam onerabat, haud dubiè in animis Pontificum Romanorum agrè accipiebantur. Verùm quia ea est Romanæ Ecclesie consuetudo, quemadmodum observat Ivo Carnotensis Episcopus, ut neque soleat neque velit decretis suis patenter obviare, toleranda aliqua fuerunt; ne si statim quorumlibet Legatorum facta in questionem adducerentur, bona Romanæ Ecclesie fama periclitaretur, quam sedi illi valde necessariam esse ait idem Ivo. At cum Legatorum crimina adeo erant manifesta ut nulla arte, nulla dissimulatione regi possent, adeoque tolerari non deberent, tum Romana Ecclesia sequebatur regulam à Gregorio VII. constitutam, qui sic scribit ad Sancium Regem Aragonum: Solet enim sancta & apostolica sedes pleraque considerata ratione tolerare, sed nunquam in suis decretis & constitutionibus à concordia canonice traditionis discedere. Itaque cum Legati, gradus & ordinis sui immemores, potestatem quam acceperant in apertam licentiam vertebant, tum verò fremere & indignari Romani Pontifices, & si decens fuisset, facta Legatorum mittere in irritum. Verùm quia periculum erat ne infamis apo-

stolicæ sedis inconstantia notaretur, Romani Pontifices non palam quidem rescindebant quæ acta à Legatis in provinciis essent, sed tamen interdum eos penitus quòd amplissimam potestatem Legatis concessissent.

II. Initium faciamus à Gregorio septimo. Pontificatu ejus, Gualdus Ostiensis Episcopus & sedis apostolicæ in Aquitania Legatus nonnulla præter fas factæque, ut Baronijs ait, præsumpserat. Nimirum quosdam Episcopos injustè excommunicaverat, quosdam inordinatè deposuerat, alios immeritò interdixerat. Certum erat Gregorio acta Legatorum non esse abroganda. Et tamen cum nollet infamiam pravi judicij ad se usque pertingere, ut ejus verbis utamur, in Giraldo nonnihil commotus, asperioribus eum verbis perstrinxit, simul modum præscribens quem tenere oporteat ut justæ provincialium querelæ sopiantur. Et omnino ita hanc causam exaggerat ut planè appareat nihil aliud eum per ea tempora maluisse quàm ne Giraldo auctoritate Legati instructus fuisset, ob honorem scilicet apostolicæ sedis. Extant Gregorij literæ ad Giraldo, quas lætor consulere potest.

III. Idem Gregorius Legatum in Hispaniam misit Richardum Abbatem Massiliensem. Multa is (ut Mariana ait) insolenter facere videbatur, & concessa ad salutem potestate maxima & amplissima ad quæstum & tyrannidem abusi: res publica sursum deorsum agebatur. Romani Pontificis nomen & majestas importunis Legati actionibus sugillabatur. Vivente Gregorio, mansere quæ constituta gestaque à Richardo fuerant, nullo obfistere aucto. Immo tanta ejus auctoritas erat, tanta dignatio, ut licet eum Victor III. Gregorij successor excommunicasset in synodo Beneventana, semper tamen apostolicæ sedis vices ageret in Hispania. Sed cum ille multa, uti diximus, ageret insolenter, Bernardus Toletanus Archiepiscopus, cujus dignitas tum surgebat, ad subvertendum Legatum Romanum profectus, eò pervenit sub initia pontificatus Urbani secundi, à quo obtinuit uti Legatus Richardus revocaretur, ut docet Rodericus Archiepiscopus Toletanus his verbis: Verùm quia Richardus Legatus se gerebat in aliquibus minus cautè, religione & auctoritate compefcuit attentata, adeo quòd ille Richardus legatione privatus, fuit ab Urbano Summo Pontifice revocatus.

IV. Hiacynthum Bobonem Tituli sanctæ Mariæ in Cosmedin Diaconum Cardinalem, qui postea fuit Romanus Pontifex dictus Celestinus tertius, Hispania, ut Marianæ verbis utamur, Legatum priorum Pontificum diù habuit, præcipuè verò tempo-

Ivo epist. 160.

Eadem epist. 161.

Gregor. VII. lib. 2. epist. 190.

ribus Alexandri tertij, sub quo plures in Hispania synodos ab Hiacyntho celebratas fuisse reperio. Suetus potestati & imperio animus multa tentavit quæ varias querelas excitarunt, ut alibi observabimus. Nunc satis sit admonere castigatum fuisse illum ab Alexandro, quia præsumperat peragere translationem Episcopi ab una sede in aliam. Testatur istud Innocentius III. ad Cencium Cardinalem scribens, qui, ut statim dicitur, Trojanum Episcopum transtulerat ad Ecclesiam Messanensem. Nam cum factum illius culpasset, demum addit: *Non ergo in ejus odium vel ad injuriam tui reputes esse factum, sed ut privilegium Petri maneat inconcussum; cum etiam felicis memorie Alexander Papa predecessor noster quasi simile fecerit, obviando præsumptioni Legati quem in Hispaniam destinarat, volenti simile attentare.*

V. Innocentium quoque tertium non dubito quin pœnituerit quod amplissimam potestatem tribuisset Cencio Presbytero Cardinali Tituli sancti Laurentij in Lucina, quem, uti dictum est supra, Legatum constituerat in regno Siciliae. Is propria auctoritate, inconsulto Pontifice, qui translationes Episcoporum ad solum Pontificem Romanum pertinere declaraverat, Galterum Trojanum Episcopum ad Panormitanam Ecclesiam transtulerat. Graviter & iniquo animo id tulit Innocentius, ut patet ex epistola ab eo scripta ad Legatum, ex qua colligere possumus pœnituisse illum quod Cencium Siciliae Legatum creasset. *Nisi specialis illa dilectio, inquit, quam ad personam tuam habuimus & habemus, justum immo justissimum motum nostri animi temperaret, pœna docente cognosceres quantum in personam tuam excesseris, quantum in Romanam Ecclesiam deliqueris matrem tuam, quæ cum te nutritur & exalaverit, tu eam penitus sprevisse videris. Tu autem spretis canonicis sanctionibus & consuetudine generali, motu proprio præsumpsisti, quod nec factum fuit nec auditum, venerabilem fratrem nostrum Trojanum Episcopum regni Siciliae Cancellarium prætere speciale mandatum nostrum de Trojana Ecclesia ad Panormitanam de facto, quia de jure non potuisti, transferre. Sed altius penetravit dolor Innocentij, cum temperamentum à se allatum in hac causa contemptum vidit à Gualtero per summam audaciam. Tum puto Innocentium ex intimo cordis sensu pœnituisse concessæ Cencio legationis, cum obfisti sibi videret in re magni momenti.*

VI. Anno MCCXXXIII. cum quædam foedissima hæresis suborta esset in Germania, Gregorius IX. ei abolendæ intentus, Episcopis quibusdam illarum partium,

tum etiam Magistro Conrado Marpurgico, viro eloquentiæ sacræ laude insigni, qui sanctæ Elizabeth Hungarorum Reginae à confessionibus fuerat, injunxit uti terribilissimam illam luem conscriptis quamprimum cruce signatis præfocarent. Hæc tantum Gregorius. At Conradus, ut erat homo haud dubie fervidus, ferro flammæque grassandum putavit. Quos enim semel suspicatus erat hæresi illa imbutos esse, tamen innocentes essent, seque hæreticos non esse palam & aperte contestarentur, flammis addici jubebat, nisi faterentur se reos esse. *Nam & propter veras hæreses, inquit Godefridus monachus sancti Pantaleonis ad Coloniam, & propter fidas, multi nobiles & ignobiles, Clerici, monachi, inclusa, burgenses, rustici, à quodam fratre Conrado ignis supplicio per diversa Teutoniae loca (si fas est dici) nimis precipiti sententia sunt additi. Nam eodem die quo quis accusatus est, seu justè seu injustè, nullius appellationis, nullius defensionis refugio proficiente est damnatus & flammis crudeliter injectus.*

VII. Extat in Chronico Alberici monachi Trium fontium epistola Archiepiscopi Moguntini & fratris Bernardi Dominicani, qui fuerat olim Pœnitentiarius Papæ, ad Gregorium IX. in qua describuntur quæ per eundem Conradum sævè ac crudeliter gesta tum in Germania fuere. Inter cetera verò ista dicunt, quæ optimè congruunt cum narratione Godefridi: *Et horum accusatio paulatim cepit ascendere à rusticis ad burgenses honorabiles & eorum uxores, inde ad castellanos & nobiles, in fine ad Comites prope & longè positos. Et Magister nulli quantumvis alta persone locum dedit legitima defensionis, nec etiam consistere proprio sacerdoti; sed accusatum oportuit consistere se hæreticum esse, buffonem, catum, pallidum virum, & hujusmodi monstra dissidentia pacis in osculo saluasse. Taliter quidam catholici abjudicati maluerunt innocenter cremari & salvari quàm mentiri de crimine turpissimo, cujus non erant conscij, & supplicium promereri. Quibus ipse Magister martyrium promittebat. Alij infirmi potius elegerunt mentiri quàm comburi. Et infra: Et facta est confusio à seculis inaudita. Ego Archiepiscopus Magistrum Conradum primo solus, postea cum duobus Archiepiscopis Coloniensi & Treverensi, monui ut moderatius & discretius in tanto negotio se gereret. Qui non acquievit; sed tandem contra nostram monitionem crucem publicè predicavit Moguntia. Quo viso, quidam ex illis interfecerunt eum prope Marburgh. Addit post ista Albericus: *Quid ad hæc Dominus Papa rescripserit, nondum scimus; nisi quod pœnitet eum satis quod tantam dicto Magistro Conrado potestatem permisit unde talis confusio emerit.**

Chronico Alberici MS. in Bibliotheca regia.